

ΣΤΑΥΡΟΣ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ

Τὸ χρονικὸ τοῦ πάντοτε τελευταίου θανάτου

(Μὲ εἰκόνες μεικτῆς τεχνικῆς καὶ σχέδια μὲ μελάνια
τοῦ Σταύρου Παναγιωτάκη)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

ΑΘΗΝΑ 2024

ΝΕΦΕΛΗ / ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

Σταῦρος Ζαφειρίου: *Τὸ χρονικὸ τοῦ πάντοτε τελευταίου θανάτου*

ISBN: 978-960-504-366-7

© 2024 Ἐκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ καὶ Σταῦρος Ζαφειρίου

Ἀσκληπιοῦ 6, Ἀθήνα 106 80
τηλ.: 210 3639962 - fax: 210 3623093

www.nefelibooks.com

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

ΠΟΙΗΣΗ

- Τὸ εὐλύγιστο πέλμα*, Ἐγνατία, 1983
Καὶ νὰ μπλοφάρουμε στὸ ὄνειρο, Ε.Μ.Α.Ε., 1984
Στὴ μουβιόλα, Ε.Μ.Α.Ε., 1986
Ζεστὴ Πανσέληνος, Ρόπτρον, 1988
Ἡ δεύτερη πεταλούδα καὶ ἡ φωτιά, Νεφέλη, 1992 (ἀνατύπωση 1999)
Τὰ κατοικίδια, Ἐντευκτήριο, 1997
Ἡ Ἄτροπος τῶν Ἡμερῶν, Νεφέλη, 1998
Σώματος Λόγος, Σύγχρονοι Ὅρίζοντες, 2004
Χωρικά, Νεφέλη, 2007
Ἐνοχικόν (Ὁ μονόλογος ἐνὸς δράστη), Νεφέλη, 2010
Πρὸς τὰ ποῦ (Μιὰ πολεμικὴ ἱστορία), Νεφέλη, 2012
Δύσκολο, Νεφέλη, 2014
Αὐτοάνοσο (Ἐνα μελόδραμα), Νεφέλη, 2017
Τὰ φυσικὰ πράγματα, Νεφέλη, 2019
Πράσινος οὐρανός, μπλέ χορτάρι, Νεφέλη, 2022 (2η ἔκδοση 2023)

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

- Ἡ μεγάλη πολιτεία καὶ τὰ τέσσερα ὄμορφα ὄνειρα*, Παρατηρητής, 1997
Ὁ ξυλοκόπος ποὺ ἔγινε ἄγγελος, Σύγχρονοι Ὅρίζοντες, 2000
Τὸ Καρναβάλι τῶν Ζώων (ἕμμετρο θεατρικὸ παραμῦθι), Σύγχρονοι Ὅρίζοντες, 2000
Ὁ μικρὸς πιλότος, Νεφέλη (σειρὰ «Τσαλαπετεινός»), 2016

ΞΕΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- Vers OÙ (Une histoire de guerre)*, trad. Janine Kaminski, Edition L'Harmattan, Paris, 2014
Difficile, trad. Janine Kaminski, Edition L'Harmattan, Paris, 2015
Giusto per non dimenticare la lingua, trad. Crescenzo Sangiglio, Edizioni Joker, Novi Ligure (AL), 2016
Quanto il rumore della vita teme la propria eco, trad. Crescenzo Sangiglio, Fermenti editrice, Roma, 2017
La physique, trad. Janine Kaminski, Edition L'Harmattan, Paris, 2021

*Τῆς Ζωῆς γιὰ τὸ μέχρι τώρα,
γιὰ τὸ μετὰ*

Καὶ μὴ γελαῖς καὶ μὴν κλαῖς καὶ μὴ χαίρεσαι
Μὴ σφίγγεις ἄδικα τὰ παπούτσια σου σὰ νὰ φυτεύεις πλατάνια
Μὴ γίνεσαι ΠΕΙΡΩΜΕΝΟΝ
Νίκος Γκάτσος, Ἄμοργός

μὴ μῦθος τῶ μετὰ ταῦτα χρόνῳ γενώμεθα
Γρηγόριος Νύσσης, *Εἰς Πουλχερίαν παραμυθητικὸς λόγος*

Ἔνα τραγούδι γιά τὸ φεγγάρι στὸ ποτάμι

Ἔλεγε πὼς θὰ πιάσει τὸ φεγγάρι
ἂν ἔφτανε στὴν πιὸ ψηλὴ κορφὴ,
ἂν ἔστηνε τὴν πιὸ ψηλὴ του σκάλα,
ἂν σήκωνε τὰ χέρια του ψηλά.
Δὲν τοῦ ἀρκοῦσε τὸ φεγγάρι στὴ ζωὴ
(στὸν ἔρωτα, στὸν Αὐγούστο,
στὰ παιδικὰ τραγούδια),
δὲν τοῦ ἀρκοῦσε τὸ φεγγάρι στὸ ποτάμι.
Ἦθελε τὸ φεγγάρι.

Χάλασε χίλιες σκάλες ἀπὸ τότε,
χίλια ἄρβυλα ξεσάρκωσε καὶ στράγγισε
χίλιες ἀναβρυτές·
χίλια ἄλογα ξεπνόισε σὲ χίλιες ἀνηφόρες.

Χίλιες φορές ἔπιασε τὸ φεγγάρι,
τὸ ἄφησε χίλιες φορές,
μὰ στὴν ψηλότερη κορφὴ
(στὸν ἔρωτα, στὸν Αὐγούστο,
στὰ παιδικὰ τραγούδια)
καμιὰ φορὰ δὲν μπόρεσε νὰ φτάσει.

Τὸ τέρας στὸ ὑπόγειο

*Μὰ ἐδῶ στὴν ὄχτη τὴν ὑγρὴ μόνον ἓνας δρόμος ὑπάρχει
Μόνον ἓνας δρόμος ἀπατηλὸς καὶ πρέπει νὰ τὸν περάσεις
Νίκος Γκάτσος, Ἄμοργός*

Ἔρχομαι τώρα ὁ αὐτουργὸς τῆς μνήμης
μὲ μία βέργα ἀπὸ κρानιὰ καὶ τὸν σουγιὰ
νὰ χώνεται στὴ μαλακὴ τῆς φλούδα,

μιά χαρακιὰ ἐδῶ, μιὰ ἄλλη ἐκεῖ,

νὰ δέσει σχῆμα ὁ μαίανδρος ποῦ ὀδηγεῖ τὸν νόστο
σ' ἓναν ὀρίζοντα ποῦ πιά δὲν ἔχει ἡλικία,
νὰ δέσει σχῆμα ὁ καπνὸς -χνῶτο παιδιοῦ
στὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Μοναστηρίου,
μὲ τίς τσιγγάνες νὰ φουμέρνουνε τὰ ἄφιλτρα,
τοὺς ἐλιγμοδηγοὺς ν' ἀλλάζουν βάρδια,
μὲ τ' ἄλογα νὰ σέρνουνε στὴ δημοσιὰ τὰ κάρα
ἀχάραγα στὴ λαχαναγορά, Βαρδάρη, Λαγκαδᾶ,
τὰ καρφοπέταλα στὴν ἄσφαλτο, Ἁγίου Δημητρίου,

μιά γρατσουνιὰ ἐδῶ, μιὰ ἄλλη ἐκεῖ,

σγουρὲς φωνὲς στὸν χαλινὸ τοῦ λόγου
— "Ἐιι, ντέ! "Ἐιι, ντέ!
τὸ καμουτσίκι στὰ χέρια τοῦ παπποῦ
— "Ἐιι, ντέ! "Ἐιι, ντέ! ἐδῶ στὸ τέρμα τῶν ὁδῶν
-γραφή παιδιοῦ σὲ χνωτισμένο τζάμι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ένα τραγούδι για τὸ φεγγάρι στὸ ποτάμι [σελ. 11]
Τὸ τέρας στὸ ὑπόγειο [σελ. 13]
Ένα τραγούδι γιὰ τὴν ἀθέατη ραφή [σελ. 23]
Εἶναι αὐτό [σελ. 25]
Ένα τραγούδι γιὰ τὴν καντηλανάφτισσα πὺ σβήνει τὰ κεριὰ
πρὶν ἀποσώσουν [σελ. 35]
Τὸ χρονικὸ τοῦ πάντοτε τελευταίου θανάτου [σελ. 37]
Ένα τραγούδι γιὰ τὴν Κατερίνα στὸ σφαγεῖο [σελ. 47]
Ὁ τελευταῖος ἤχος τοῦ κόσμου [σελ. 51]
Σημειώσεις [σελ. 61]